

28-11-2005

Scholieren winnen week radio maken in Zuid-Afrika

Leerlingen van het Nieuwe Eemland College uit Amersfoort wonnen afgelopen maand een reis van een week naar Zuid-Afrika. Geen vakantie. Maar maatschappelijk betrokken radio leren maken. Een paar maanden geleden schreef kinderrechtenorganisatie Save the Children een wedstrijd uit onder Nederlandse scholieren met de opdracht sociaal maatschappelijke radio te maken. En de Amersfoortse school maakte het beste programma en won hiermee een week radiomaken in Zuid-Afrika, waar community radio, gemeenschapsradio, nog steeds een krachtige medium is.

Vanuit een sprookjesachtig hotel met zwembad in de hippe mediawijk Melville in Johannesburg worden de plannen voor de week in Zuid-Afrika doorgesproken. Edo Berger, radiomaker bij 3 FM, begeleidt de leerlingen deze week. Hij wil elke avond beëindigen met een persoonlijk interview in de 'dagboekkamer' als onderdeel van een radioprogramma dat achteraf in Nederland gemonteerd wordt. De problematiek rondom hiv/aids in Zuid-Afrika - zo'n 35 procent van de mannen tussen de 18 en 35 jaar in Zuid-Afrika is met hiv besmet, is een belangrijk thema van het radioprogramma. Dagelijks worden 1.500 tot 1.700 mensen geïnfecteerd en sterven 500 mensen aan de ziekte.

De vier Amersfoortse winnende middelbare scholieren, Patrick Ooms (die zichzelf 'techniek nerd' noemt), Marsha Knoop ('creatieveling'), Nick Egbers ('lucky bastard') en Deborah Verheus ('mama van het stel') bespreken hoe je over zo'n gevoelig onderwerp radio-interviews zou moeten maken. Deborah: „Het is hoe je het vraagt, iemand moet de vrijheid voelen om te antwoorden."

Op dag twee staan al meteen bezoeken aan middelbare scholen in de Townships van Free State gepland. De onderdirecteur van de eerste school verwelkomt de leerlingen met een introductiepraatje in zijn werkkamer. Het prikbord achter hem hangt vol met moraliserende leuzen: *'People who are in charge of their lives cope better than those who are always blaming someone else'*.

Hij legt uit dat er nog steeds een sfeer van geheimzinnigheid hangt rondom hiv/aids: „Statistisch gezien moeten er hiv-geïnfecteerden zijn en we trekken conclusies als twee ouders snel na elkaar overlijden, maar zeker weten doen we het nooit." Om de discussie over hiv/aids met de leerlingen open te breken nodigen ze hulporganisaties en experts uit om erover te praten.

Gewapend met de informatie van de onderdirecteur gaan de jongeren naar buiten en halen hun recorders en camera's te voorschijn. Bij het zien van de apparatuur rennen de Zuid-Afrikaanse scholieren direct op ze af en heel makkelijk ontstaat het contact.

's Avonds in de dagboekkamer zijn alle Nederlandse scholieren overdunderd door de openheid van de Zuid-Afrikaanse leerlingen die ze op de vier scholen die dag gesproken hebben. Deborah

en Marsha kwamen in hun eerste interview meteen in aanraking met tienermoeders: „Ze zijn zo open, echt wauw! En als je vraagt of ze wat willen zingen, dan doen ze dat. Ik was heel zenuwachtig, maar hoe langer we bezig waren, hoe makkelijker het ging.”

Nick en Patrick ondervonden dat vooral jongens makkelijk over seks en hiv/aids praten. Nick is verbaasd over zichzelf: „Ik had niet verwacht dat ik zo direct vragen durfde te stellen.” Ze vinden dat ze nu, na een dag, al materiaal genoeg hebben. Maar geen van de Zuid-Afrikaanse scholieren geeft toe dat ze direct met hiv/aids te maken hebben.

Om een beter contact te maken met Township jongeren heeft *Save the Children* de volgende dag een workshop georganiseerd met de vier blanke Nederlandse en zes zwarte Zuid-Afrikaanse scholieren. Ze moeten een rivier van hun leven tekenen aan de hand waarvan ze hun levensverhaal moeten vertellen. Bij elk levensverhaal wordt gevraagd op welke leeftijd ze voor het eerst met hiv/aids te maken kregen. Voorzichtig vertellen ze dat ze een tante of een buurvrouw hebben gehad die aan aids is overleden, maar als ze een ouder hebben verloren, is dat altijd aan een longziekte.

De dood is het grote verschil met de Nederlandse leerlingen. Zonder uitzondering hebben de Zuid-Afrikaanse leerlingen iemand van dichtbij verloren, een vader, een broer. En hoewel de dood een normaler onderdeel van hun leven is, blijkt het niet minder ingrijpend voor hen te zijn. In de dagboekkamer zijn de scholieren onder de indruk van de familiebanden en de idealen die de Zuid-Afrikanen hebben.

Marsha vat samen: „Ze hebben grote visies op het leven omdat ze het niet makkelijk hebben en het daarom goed willen doen en de situatie voor hun familie willen verbeteren. In Nederland willen ze dat voor zichzelf.”

Het is de eerste generatie die na de Apartheid geschoold is en dat uit zich in grote idealen. Ze willen maatschappelijke carrières, rechten studeren, dokter of Nelson Mandela in een spaceshuttle worden. Het is een hoopvolle generatie die idealen wil verwezenlijken met de motivatie om het voor hun ouders en land beter te maken.

GEPUBLICEERD IN: [OVER DE KRANT](#)

Categorieën

Binnenland (RSS)
 Buitenland (RSS)
 Economie (RSS)
 Wetenschap (RSS)
 Sport (RSS)
 Cultuur (RSS)

Volg NRC

RSS-feed voor nieuws
 RSS-feed voor Beste van het Web
 Twitter
 Facebook
 iPhone, iPad of Android

Blogs en columns

Hoofdredacteur (RSS)
 Mode (RSS)
 Moskou (RSS)
 Madrid (RSS)
 Parijs (RSS)
 Klimaat (RSS)
 Recht en Bestuur (RSS)
 Cultuur (RSS)
 Hebben (RSS)
 Thuiskok (RSS)
 NRClab (RSS)
 Bekijks (RSS)
 Marc Chavannes (RSS)
 Louise Fresco (RSS)
 Bas Heijne (RSS)
 Youp van 't Hek (RSS)
 Ombudsman (RSS)
 ik@nrc.nl (RSS)
 Fokke en Sukke

Contact met NRC

Contact met de klantenservice
 Contact met de redactie
 Contact met de opinieredactie
 Contact via Facebook
 Contact via Twitter

Over NRC

Neem een krantenabonnement
 Neem een digitaal abonnement
 Adverteer bij NRC Media
 Plaats een familiebericht
 Auteursrecht
 Over de krant
 Colofon
 Privacyverklaring

Voor Abonnees

Krantenarchief
 Digitale editie

NRC Websites

nrc.next
 NRC Boeken
 NRC De Week
 NRC Carrière
 NRC Lux webwinkel
 NRC Geboorteregister
 next.lover
 NRC Scripto
 NRC Treffers
 Makelaarsservice